«جام‌جم» آخرین پیش‌بینی‌ها از وضعیت بارش کشور و پیامدهای ال‌نینو را بررسی می‌کند

پاییز پربارش چه شد؟

هانا چراغی
جام‌جم آنلاین

پیش‌بینی‌های هواشناسی در ماه‌های گذشته از احتمال افزایش بارش‌ها در پاییز امسال و تأثیر پدیده ال‌نینو حکایت داشت؛ پدیده‌ای اقلیمی که همواره با پرسش‌هایی درباره تغییر الگوی بارش‌ها همراه است. امسال نیز انتشار پیش‌بینی‌هایی درباره احتمال بارش‌های بیش از نرمال، نگرانی‌هایی را درباره وقوع سیلاب‌های گسترده در کشور ایجاد کرد. بااین‌حال، بررسی آمار بارش‌های مهرماه نشان می‌دهد شرایط ثبت‌شده در اغلب مناطق کشور در محدوده نرمال بوده و تنها در برخی استان‌ها بارش‌هایی بیش از میانگین بلندمدت به ثبت رسیده است. در هفته‌های گذشته، وقوع سیلاب در استان‌هایی مانند آذربایجان‌غربی و گلستان و همچنین گزارش سیلاب در کشور همسایه، ترکیه، بار دیگر اهمیت آمادگی در برابر مخاطرات جوی را یادآوری کرد. حالا سؤال اینجاست، آیا افزایش بارش‌ها در پاییز به معنای تداوم بارندگی‌های شدید تا پایان زمستان است؟ آیا ال‌نینو می‌تواند به‌تنهایی نشانه‌ای از وقوع سیلاب در مناطق مختلف کشور باشد؟ پاسخ این پرسش‌ها را باید در پیش‌بینی‌های رسمی هواشناسی و تفاوت میان بارش‌های فصلی و مخاطرات کوتاه‌مدت جست‌وجو کرد. پیش‌بینی‌های فعلی هواشناسی نشان می‌دهد بارش‌های آبان‌ماه در بخش‌هایی از کشور، به‌ویژه نیمه غربی، می‌تواند در محدوده نرمال یا بیش از آن باشد؛ اما برای آذرماه و زمستان، بارش بیش از نرمال در مقیاس کشور پیش‌بینی نشده است. این موضوع به معنای منتفی بودن بارندگی‌های شدید یا سیلاب‌های محلی نیست، بلکه نشان می‌دهد نمی‌توان از پیش‌بینی بارش یک فصل، وقوع سیل در زمان و مکان مشخصی را نتیجه گرفت.

افزایش بارش‌های آبان در نیمه غربی

بررسی میزان بارش‌های ثبت‌شده تا پایان مهرماه نشان می‌دهد بخش عمده‌ای از کشور بارندگی‌هایی در محدوده میانگین بلندمدت دریافت کرده است. در مقابل، نوار شمالی و بخش‌هایی از شمال‌غرب کشور بارش‌های بیش از نرمال را تجربه کرده‌اند. این تفاوت منطقه‌ای اهمیت توجه به آمارهای دقیق هواشناسی را نشان می‌دهد؛ چراکه میزان بارش نرمال در استان‌های مختلف یکسان نیست و حتی چند میلی‌متر بارندگی در مناطق خشک ممکن است از نظر آماری بیش از میانگین بلندمدت محسوب شود. صادق ضیائیان، رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوای سازمان هواشناسی کشور در گفت‌وگو با جام جم دراین‌باره می‌گوید: «در موضوع ال‌نینو و افزایش بارش‌ها، دو مسأله را باید از یکدیگر تفکیک کرد؛ نخست پیش‌بینی‌های رسمی سازمان هواشناسی و دوم مطالبی که برخی شبکه‌های اجتماعی با بزرگ‌نمایی این پدیده منتشر کردند. در بعضی از این مطالب، با استفاده از عبارت‌های غیرعلمی، تصویری هراس‌آور از ال‌نینو ارائه شد که مورد تأیید سازمان هواشناسی نبود.»

او ادامه می‌دهد: «پیش‌بینی ما این بود که بارش‌های مهرماه در اغلب مناطق کشور در محدوده نرمال و در برخی مناطق بیش از نرمال باشد که همین اتفاق هم رخ داد. تا ۳۰ مهرماه، استان‌هایی مانند گیلان، مازندران، گلستان، خراسان شمالی، آذربایجان غربی و شرقی، اردبیل، زنجان و کردستان بارش‌های بیش از نرمال داشتند و در اغلب نقاط دیگر کشور، بارش‌ها در محدوده میانگین بلندمدت قرار گرفت.»

رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا درباره وضعیت بارش‌های آبان‌ماه نیز می‌گوید: «انتظار داریم در اغلب مناطق کشور بارش‌ها در محدوده نرمال یا کمی بیش از آن باشد. در این میان، استان‌های واقع در نیمه غربی کشور شرایط مناسب‌تری از نظر دریافت بارش خواهند داشت. البته میزان بارش نرمال در استان‌های مختلف متفاوت است و باید مجموع بارندگی ماهانه را با میانگین بلندمدت همان منطقه مقایسه کرد.»

برای زمستان بارش بیش از نرمالی را برای کشور پیش‌بینی نکرده‌ایم و انتظار داریم بارندگی‌ها عمدتا در محدوده نرمال باشد. حتی در برخی نقاط نیز احتمال بارش کمتر از نرمال وجود دارد

به گفته او، در برخی مناطق مرکزی و شرقی کشور، میانگین بارش مهرماه حدود یک میلی‌متر است؛ بنابراین، بیش از نرمال بودن بارش لزوما به معنای ثبت اعداد بزرگ یا بارندگی‌های سیل‌آسا نیست. در مقابل، میانگین بارش آبان در برخی استان‌ها به بیش از ۴۰ تا ۵۰ میلی‌متر می‌رسد. به همین دلیل، تفسیر پیش‌بینی‌های بارش بدون توجه به شرایط اقلیمی هر منطقه می‌تواند تصویری نادرست از وضعیت پیش‌رو ایجاد کند.

ال‌نینو به معنای وقوع سیلاب نیست

افزایش بارش‌ها و وقوع سیلاب دو موضوع مرتبط، اما متفاوتند. پیش‌بینی‌های فصلی، چشم‌اندازی کلی از وضعیت بارندگی در یک بازه زمانی ارائه می‌کنند؛ اما برای پیش‌بینی سیلاب باید شدت و مدت بارندگی، شرایط جوی و وضعیت منطقه در فاصله نزدیک به وقوع مخاطره بررسی شود. به همین دلیل، پیش‌بینی بارش بیش از نرمال در یک استان را نمی‌توان به‌تنهایی نشانه وقوع سیلاب در آن منطقه دانست. ضیائیان دراین‌باره با تأکید بر ضرورت تفکیک این دو موضوع می‌گوید: «سیل مسأله‌ای جداگانه است و نمی‌توان وقوع آن را از چند ماه قبل پیش‌بینی کرد. هشدارهای سیل معمولا یک تا سه روز پیش از وقوع آن صادر می‌شوند. این محدودیت مختص ایران نیست؛ در دیگر نقاط جهان نیز امکان پیش‌بینی دقیق سیلاب از چند ماه قبل وجود ندارد.»

او با اشاره به سیلاب‌های رخ‌داده در مهرماه می‌افزاید: «طی یک ماه گذشته، سیلاب‌های متعددی در کشور داشتیم؛ ازجمله در سلماس استان آذربایجان‌غربی و استان گلستان که متأسفانه برخی از این حوادث خسارت‌هایی نیز به همراه داشتند. با وجود این، وقوع سیلاب در برخی مناطق به معنای آن نیست که پیش‌بینی‌های فصلی از وقوع سیلاب در سراسر کشور خبر داده باشند.» بنابراین، آنچه در پیش‌بینی‌های هواشناسی درباره بارش بیش از نرمال مطرح می‌شود، به میزان بارندگی در مقایسه با میانگین بلندمدت اشاره دارد، نه شدت همه بارش‌ها یا احتمال قطعی وقوع سیل. از این رو، ارزیابی خطر باید براساس هشدارهای کوتاه‌مدت و اطلاعات مربوط به هر منطقه انجام شود.

زمستان، دور از بارش

برخلاف برخی برداشت‌ها درباره تداوم بارش‌های بیش از نرمال تا پایان زمستان، پیش‌بینی‌های فعلی سازمان هواشناسی چنین روندی را برای کل کشور نشان نمی‌دهد. برآوردها حاکی از آن است که بارش‌های آذرماه عمدتا در محدوده نرمال قرار می‌گیرد و برای فصل زمستان نیز بارش بیش از نرمال در مقیاس کشور پیش‌بینی نشده است. البته این شرایط در تمام استان‌ها یکسان نخواهد بود و در برخی مناطق احتمال بارش کمتر از نرمال نیز وجود دارد. ضیائیان با اشاره به چشم‌انداز بارش‌های ماه‌های آینده می‌گوید: «برای زمستان، بارش بیش از نرمالی را برای کشور پیش‌بینی نکرده‌ایم و انتظار داریم بارندگی‌ها عمدتا در محدوده نرمال باشد. حتی در برخی نقاط نیز احتمال بارش کمتر از نرمال وجود دارد.»

او درباره وضعیت سامانه‌های بارشی در روزهای آینده نیز توضیح می‌دهد: «یک سامانه بارشی روز پنجشنبه از شمال غرب وارد کشور می‌شود. در این روز، بیشتر استان‌های واقع در نیمه غربی کشور شاهد بارش خواهند بود؛ هرچند شدت بارندگی در مناطق مختلف متفاوت است. بارش‌های قابل‌توجهی برای شمال استان آذربایجان‌شرقی، استان اردبیل، بخش‌هایی از گیلان و ارتفاعات چهارمحال‌وبختیاری پیش‌بینی می‌شود و در سایر استان‌های نیمه غربی نیز بارش‌های پراکنده رخ خواهد داد.»

به گفته رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا، فعالیت این سامانه تا روز شنبه ادامه دارد و پس از آن نیز سامانه دیگری در روزهای دوشنبه و سه‌شنبه برخی استان‌های نیمه شمالی کشور را تحت تأثیر قرار خواهد داد.

ضیائیان همچنین بر ضرورت پیگیری پیش‌بینی‌ها و هشدارهای رسمی هواشناسی تأکید می‌کند. بر این اساس، اگرچه بارش‌های پاییزی در برخی مناطق بیش از میانگین بلندمدت خواهد بود، نمی‌توان صرفا با استناد به پدیده ال‌نینو از وقوع سیلاب‌های گسترده در ماه‌های آینده سخن گفت. آنچه برای مردم اهمیت دارد، توجه به هشدارهای معتبر و به‌روز هواشناسی و پرهیز از یکسان دانستن بارش بیش از نرمال با وقوع قطعی سیلاب است.

یادداشت

دکتر روح‌الله احمدزاده کرمانی | عضو هیأت علمی دانشگاه

نبرد روایت‌های رسانه‌ای

فضای رسانه‌ای در دنیا، به‌ویژه در کشورهای به‌اصطلاح غربی، عمدتا مبتنی بر نظریه پروپاگاندا است؛ یعنی مصادره افکار عمومی به نفع سیاستمداران. این ترمینولوژی و این ادبیات در حوزه رسانه تقریبا مسجل و مسلم شده است. با وجود این‌که بسیاری از رسانه‌های غربی ادعا می‌کنند در موضع بی‌طرفی و انصاف قرار دارند، همواره شاهد سوگیری‌های رسانه‌ای و خبری در رسانه‌های وابسته به اردوگاه غرب هستیم. اکنون بیش از ۸۰ درصد تولید و توزیع اخبار در دنیای غرب، اعم از غرب آمریکایی و غرب اروپایی، در پنج یا شش رسانه مدیریت می‌شود؛ ازجمله آسوشیتدپرس، یونایتدپرس، اسکای‌نیوز و رویترز. بخش زیادی از این مسأله به این جهت است که می‌خواهند افکار عمومی جهان را مدیریت کنند. از این‌رو، در رسانه‌های غربی، حقایق و مطالبات اجتماعی آن‌گونه که باید بازتاب داده نمی‌شوند، بلکه فرآیند تولید و توزیع خبر به شکلی مدیریت می‌شود که به وجهه نظم لیبرال سرمایه‌داری و ساختار سیاسی برآمده از آن آسیبی وارد نشود. بخش زیادی از تحلیل‌ها و تفسیرهایی که در این فرآیند ارائه می‌شوند و در ظاهر نیز لباس واقع‌نمایی می‌پوشند، عملا در راستای مصادره به مطلوب و تأمین اغراض سیاستمداران در غرب هستند. در ماجرای اخیر در فرانسه نیز می‌توان این مسأله را مشاهده کرد. سیاست‌های غلط و سلطه‌طلبانه کشورهای غربی باعث شده است نظم اقتصادی و شرایط معیشتی بسیاری از مردم، که واقعا علاقه‌ای به این نوع تعدی‌طلبی‌ها و زورگویی‌های جهانی ندارند، تحت تأثیر قرار گیرد. آثار و تبعات این سیاست‌ها اکنون دامنگیر مردم کشورهایی مانند فرانسه و حتی خود ایالات متحده شده است. امروز این قالب اعتراضی را در وجوه دیگر و در برخی کشورهای دیگر، مانند انگلستان، ایالات متحده و برخی دیگر از کشورهای عضو ناتو نیز مشاهده می‌کنیم. به‌تدریج صدای اعتراض بسیاری از مردم بلند شده؛ مردمی که معتقدند به هم‌ریختن نظم اقتصادی جهان و ایجاد اختلال در حوزه انرژی باعث شده است نظام معیشتی و اقتصادی بخش بزرگی از مردم اروپا و آمریکا دچار مشکل شود. اینها موضوعاتی هستند که واقعا به آنها پرداخته نمی‌شود. در اردوگاه داخلی نیز متأسفانه رسانه‌هایی داریم که به لحاظ مبانی فکری و نظری، در همان جهت فکری قرار دارند و عملا همان سیاست رسانه‌ای را در کشور دنبال می‌کنند. اگر نقش روشنگر رسانه‌ملی وجود نداشت، در همین ناآرامی‌های اجتماعی نیز، ریشه‌های این اعتراضات کمتر مورد توجه قرار می‌گرفت و صدای بحق جوانان و مردم فرانسه کمتر شنیده می‌شد؛ موضوعی که متأسفانه برخی از همین رسانه‌های داخلی کمتر به آن می‌پردازند. ما نیاز داریم رسانه‌ها رسالت خبری و رسانه‌ای خود را، یعنی انعکاس و بازنمایی امر واقع، به نحو احسن انجام دهند؛ امری که انتظار می‌رود با وجود شرایط منطقه‌ای و جهانی، به‌درستی بازتاب یابد. آشفتگی‌ای که اکنون در بسیاری از کشورها شاهد آن هستیم و در قالب تجمعاتی مانند اعتراضات فرانسه خود را نشان می‌دهد، ریشه در سیاست‌های غلط و هژمونیک دولتمردان همین کشورها دارد.

طراح: بیژن گورانی

جدول ۷۳۷۰

جدول عادی

افقی: ۱) جنبش و فعالیت داشتن ـ آینه زندگی گذشتگان ـ جزیره‌ای توریستی در اندونزی ۲) کتاب مجموعه اشعار آیینی سیدعلی موسوی گرمارودی ـ نبرد رودررو برای اعاده حیثیت ۳) تکرار حرفی ـ خرامنده ـ شبکه تلویزیونی ۴) نگارخانه ـ غیرمذهبی ـ رئیس قبیله ۵) خوردنی دلچسب تابستانی ـ دوره‌ها ۶) تظاهر کردن ـ رسوا و بی‌آبرو ـ آب شرعی ۷) از سه رنگ اصلی ـ چاهک کف حوض ـ لقب پادشاهان حبشه بود ۸) فراگیرترین وسیله طراحی ـ نمای ساختمان ـ گرز آهنی ۹) شیپور گوش میانی ـ پیش غذا ـ فاقد جذابیت ۱۰) یادداشت ـ رهگذر ـ جوهر قهوه ۱۱) ناشایست ـ الاستیک ۱۲) رخنه‌گر اینترنتی ـ تحقیق ـ زمینه‌سازی ۱۳) گیاه رنگرزی ـ تغار چوبی ـ E ۱۴) ششم ـ قطعه الکترونیکی برای قطع و وصل یا تقویت جریان الکتریکی ۱۵) بزرگ‌ترین گوزن ایرانی ـ از سرداران نامی افراسیاب ـ رود جاری در خراسان شمالی.

عمودی: ۱) باران منجمد ـ حیران ـ زهر ۲) از القاب حضرت فاطمه (س) ـ وضو ـ حمله برنده ۳) باران اندک ـ فرآورده‌های شیری ـ شاعر سرشناس ادبیات شیلی ۴) تکرارش نوعی غذاست ـ آیین ـ مالک ـ ذربه ۵) ویراستار ـ آبگوشت ۶) قطار ـ بی‌چیز ـ تازه روییده ۷) ساکنان محله ـ پشتیبان ـ رخساره ۸) زیبا و دلفریب ـ دوشیزه ـ تحیت ۹) مساوی ـ آلبومی با آواز سالار عقیلی ـ طبیعت ۱۰) از بین رفتن رطوبت چیزی ـ لفافه ـ سنگینی اجسام ۱۱) دیو شاهنامه ـ حقیقی و واقعی ۱۲) کالبد ـ بزرگوارتر ـ رنگ ـ ساز شکسته! ۱۳) قسمت‌های پایانی ـ سدی در استان همدان ـ عید ویتنام ۱۴) فیلمی ساخته داریوش مهرجویی با بازی لیلا حاتمی ـ معادل فارسی دراور ـ فریادرس ۱۵) پهلوان ـ نگاه کردن ـ ستون خیمه.

جدول ویژه

افقی: ۱) خواستار ـ ریاضت‌کش هندی ـ نوعی خار ۲) دیکتاتور نژادپرست آلمان ـ پناهگاه ۳) پسوند نسبت ـ صادر کردن ـ کافی ۴) خویشاوند ـ شنونده ـ ابزار درودگری ۵) فیلمی به کارگردانی و بازی برادلی کوپر ـ تخلص ملاهادی سبزواری ۶) پرهیز کردن ـ سالخورده ـ پسوند فاعلی ۷) سنگینی ـ کفش ورزشی ـ کاوش ۸) به زیارت رفته ـ گلی آپارتمانی ـ قبیله‌ای در جنوب آفریقا ۹) پیوندهای نسبی ـ ترساندن ـ عقیده ۱۰) به نفع او ـ دارای طراوت و تازگی ـ از فلاسفه قرن نوزدهم و نویسنده اصول علوم اجتماعی ۱۱) حصیر ـ دختری که به سن ازدواج رسیده است ۱۲) زیرکی ـ پادشاه ـ مادر خشایارشا ۱۳) پدر فریدون پیشدادی ـ تن‌پوش ـ شبکه جهانی اطلاعات که از طریق اینترنت قابل دستیابی است ۱۴) گاو شخم‌زن ـ اثری به قلم مری آلن چیس، نویسنده آمریکایی ۱۵) ژاله ـ پیام‌آوری ـ در بیان علت به کار می‌رود.

عمودی: ۱) شهری در عربستان ـ نسخه تکثیر شده نقشه ساختمانی ـ غوزه پنبه ۲) نزدیک شدن ـ آواز مجالس مذهبی خراسان در مدح پیامبر (ص) ـ گریزان ۳) نوعی حلوا ـ قالب برشکاری فلزات ـ سیخ کباب ۴) مخترع تلفن ـ آسانی ـ موش خرما ـ کامل و تمام ۵) رمانی نوشته مژگان مظفری ـ تحقیق ۶) گهواره ـ تمدن مکزیک ـ فضای استوانه‌ای داخل موتور درونسوز ۷) گیاهی از خانواده ریواس ـ جریان ارسال و دریافت پیام ـ شکمو ۸) پول خرد گرجستان ـ تکنیسین ـ صمغی تلخ ۹) خاندان ـ نوعی سینمای مستند و بداهه ـ عقب هر چیز ۱۰) اعمال قدرت ـ غلاف شمشیر ـ نیتروژن ۱۱) ملاط سنتی و ضدآب ـ پوست جوز ۱۲) خجستگی ـ سومین فرمانروای خوارزمشاهی ـ طبخ غذا ـ دشنام دادن ۱۳) مجبور ـ شهری در کانادا ـ عظمت ۱۴) همسرزن ـ گردهمایی ـ جایگزین گیاهی گوشت ۱۵) رمق آخر ـ وضعیت شلوغ و آشفته ـ جاویدان.

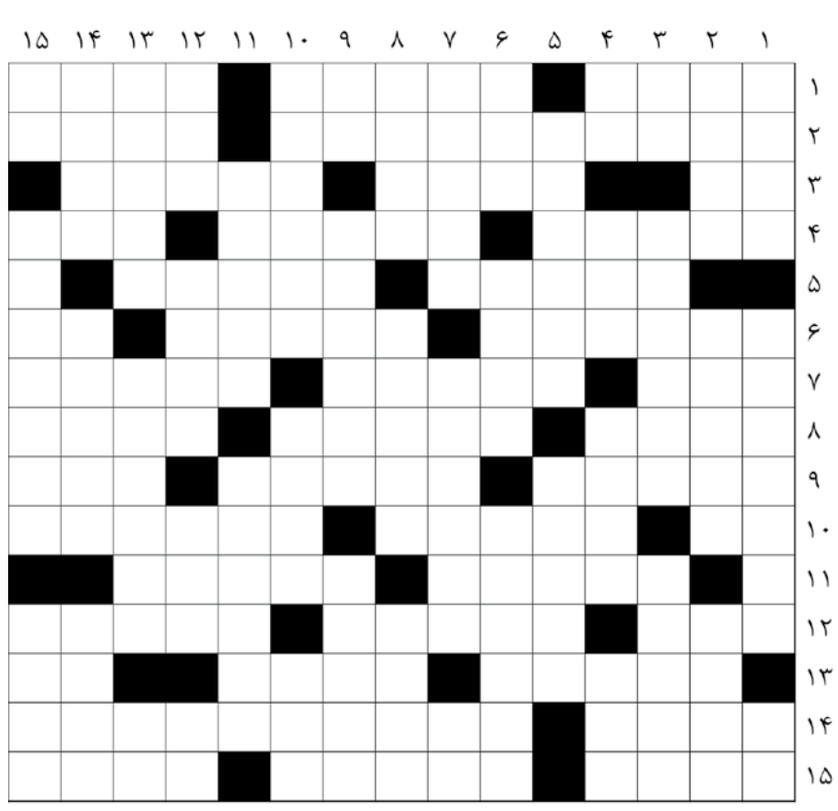

حل جدول عادی ۷۳۶۹

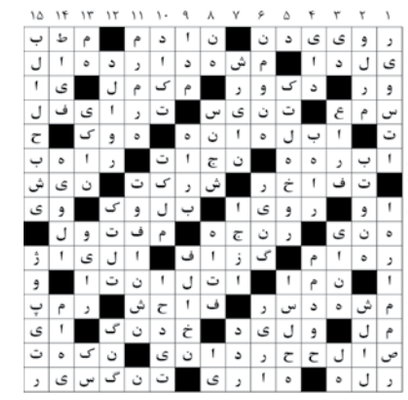

حل جدول ویژه ۷۳۶۹

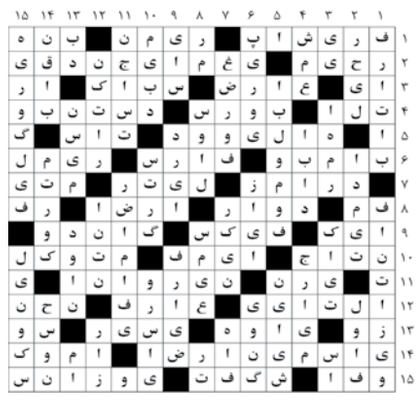

حل سودوکو ۵۲۴۴

۸	۷	۱	۳	۶	۵	۴	۹	۲
۲	۳	۹	۱	۷	۴	۶	۸	۵
۶	۴	۵	۸	۹	۲	۳	۷	۱
۷	۲	۳	۴	۱	۹	۸	۵	۶
۹	۸	۴	۵	۲	۶	۱	۳	۷
۱	۵	۶	۷	۸	۳	۲	۴	۹
۵	۹	۸	۶	۳	۱	۷	۲	۴
۳	۱	۲	۹	۴	۷	۵	۶	۸
۴	۶	۷	۲	۵	۸	۹	۱	۳

۹	۶	۱	۴	۸	۷	۵	۲	۳
۵	۴	۸	۲	۳	۹	۷	۶	۱
۲	۳	۷	۱	۶	۵	۹	۴	۸
۷	۹	۳	۸	۴	۲	۱	۵	۶
۶	۲	۵	۹	۷	۱	۸	۳	۴
۸	۱	۴	۳	۵	۶	۲	۷	۹
۳	۵	۶	۷	۲	۸	۴	۹	۱
۱	۸	۹	۶	۱	۴	۳	۷	۵
۴	۷	۲	۵	۹	۳	۶	۱	۸

۷	۹	۳	۵	۶	۸	۱	۴	۲
۴	۱	۶	۷	۲	۳	۸	۵	۹
۸	۵	۲	۴	۱	۹	۳	۷	۶
۱	۷	۵	۹	۳	۶	۴	۲	۸
۲	۳	۹	۱	۸	۴	۷	۶	۵
۶	۴	۸	۲	۷	۵	۹	۱	۳
۳	۲	۱	۶	۹	۷	۵	۸	۴
۵	۸	۷	۳	۴	۲	۶	۹	۱
۹	۶	۴	۸	۵	۱	۲	۳	۷

سودوکو ۵۲۴۵

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچک‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد. همچنین هیچ عددی در یک سطر یا ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

	۹	۷					۱	۳
۳			۹					۵
۸			۳					
	۶	۲		۹	۴			
			۵		۳			
			۷	۱		۲	۸	
					۸			۹
					۲			۷
۴			۸		۹			۱

۴	۵					۹	۷	
۸					۲			۴
					۵			۱
			۴	۷		۵	۳	
			۶		۹			
			۴	۸		۲	۱	
			۳			۸		۹
			۸			۲		۷
			۲			۵		۳

۹		۳	۷	۸				۵
۱			۳		۴			۸
			۷		۵			
			۵	۲	۷	۴	۸	
			۱		۸	۹		
			۴	۶	۳	۷	۵	
۸			۶		۱			۷
۲			۵		۳			۶
			۷	۳	۵	۴	۸	

حل سودوکو ۵۲۴۵

۵	۹	۲	۸	۶	۴	۳	۱	۷
۸	۶	۳	۱	۷	۵	۹	۴	۲
۴	۷	۱	۳	۹	۲	۸	۵	۶
۳	۲	۶	۵	۴	۹	۷	۸	۱
۹	۵	۸	۷	۱	۶	۲	۳	۴
۷	۱	۴	۲	۳	۸	۶	۹	۵
۱	۸	۵	۶	۲	۷	۴	۱۰	۹
۶	۴	۹	۹	۸	۱	۵	۷	۳
۲	۳	۷	۴	۵	۳	۱	۶	۸